

[Start](#) / [Dokument & lagar](#) / Förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen

Förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen

t.o.m. SFS 2019:77

SFS nr: 2015:284

Departement/myndighet: Socialdepartementet

Utfärdad: 2015-05-21

Ändrad: t.o.m. SFS 2019:77

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [Övergångsbestämmelser](#)

Uppgifter

Allmänna uppgifter

1 § Socialstyrelsen är förvaltningsmyndighet för verksamhet som rör hälso- och sjukvård och annan medicinsk verksamhet, tandvård, socialtjänst, stöd och service till vissa funktionshindrade samt frågor om alkohol och missbruksmedel. Vidare ska Socialstyrelsen bistå regeringen med underlag och expertkunskap för utvecklingen inom sitt verksamhetsområde.

Socialstyrelsens ansvar gäller i den utsträckning sådana frågor inte ska handläggas av någon annan myndighet.

2 § Socialstyrelsen ska samordna de statliga insatserna inom socialtjänst och hälso- och sjukvård när det gäller barn och ungdom samt inför beslut eller andra åtgärder som rör barn analysera konsekvenserna för barn och då ta särskild hänsyn till barns bästa.

Socialstyrelsen har ett samlat ansvar, sektorsansvar, för genomförande av de funktionshinderspolitiska målen med anknytning till Socialstyrelsens verksamhetsområde.

Socialstyrelsen ska inom ramen för detta ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

Socialstyrelsen ska inom sitt verksamhetsområde främja jämställdhet samt ha ett samlat ansvar för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

Uppgifter som rör statlig styrning med kunskap

3 § Bestämmelser om statlig styrning med kunskap finns i förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.

4 § Socialstyrelsen ska

1. genom kunskapsstöd och föreskrifter bidra till att hälso- och sjukvården och socialtjänsten bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet,
2. ansvara för kunskapsutveckling och kunskapsförmedling inom sitt verksamhetsområde,
3. arbeta med och ge stöd till metodutveckling inom sitt verksamhetsområde,
4. främja utvecklingen av metoder och arbetsformer i socialt arbete genom forskning, systematisk prövning och värdering av utfall och effekter av insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, inbegripet metoder som möjliggör för barn med funktionsnedsättning att ge uttryck för sina åsikter när sådana insatser rör dem, samt förmedla kunskap om verkningsfulla metoder och arbetsformer,
5. stödja familjehemsvården och bidra till kvalitetsutvecklingen på området,
6. följa, analysera och rapportera om hälsa, hälso- och sjukvård, socialtjänst samt stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning genom statistikframställning, uppföljning, utvärdering och epidemiologiska studier,
7. följa forsknings- och utvecklingsarbete av särskild betydelse inom sitt verksamhetsområde och verka för att sådant arbete kommer till stånd,
8. skapa och tillhandahålla enhetliga begrepp, termer och klassifikationer inom sitt verksamhetsområde,
9. skapa, beskriva och tillhandahålla en ändamålsenlig informationsstruktur inom sitt verksamhetsområde, och

10. efter att ha hört Livsmedelsverket utarbeta och sprida objektivt och sakligt informations- och utbildningsmaterial om uppfödning av spädbarn och småbarn i enlighet med artikel 15 i kommissionens direktiv 2006/141/EG av den 22 december 2006 om modersmjölksersättning och tillskottsnäring och om ändring av direktiv 1999/21/EG, i lydelsen enligt kommissionens förordning (EG) nr 1243/2008. Förordning (2016:13).

Förvaltningsuppgifter

5 § Socialstyrelsen ansvarar för förvaltningsuppgifter i enlighet med vad som anges i lag och förordning.

Myndigheten ska särskilt ansvara för

1. prövning av sådana behörighetsfrågor som anges i 4 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659), inklusive prövning enligt 6 kap. 1 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369),
2. officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,
3. hälsodataregister, och
4. att pröva frågor om statsbidrag.

Vidare är Socialstyrelsen tillsynsvägledande myndighet i enlighet med vad som anges i miljötillsynsförordningen (2011:13). Förordning (2016:13).

6 § Socialstyrelsen ska, utöver vad som anges i andra författningar, ansvara för

1. att ta fram och utveckla statistik och register inom sitt verksamhetsområde, och
2. att besluta om tillhandahållande och fördelning av platser till de specialistkompetenskurser som ingår i läkares vidareutbildning och som anordnas med statliga medel.

Myndigheten utför de uppgifter som följer av förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Myndigheten ska ansvara för en förteckning över personer som har fått ersättning enligt lagen (2012:663) om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall. Myndigheten ska även ersätta intyg som kommit bort och på begäran lämna den information till kommuner och myndigheter som följer av 17 § samma lag.

Förordning (2018:308).

6 a § Socialstyrelsen ska årligen senast den 31 mars till regeringen (Socialdepartementet) lämna in lägesrapporter om individ- och familjeomsorg, vård och omsorg om äldre, insatser och stöd till personer med

funktionsnedsättning samt om tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård. Förordning (2018:1381).

Uppgifter i fråga om regelgivning

7 § Socialstyrelsen ansvarar för föreskrifter och allmänna råd inom sitt verksamhetsområde.

Myndigheten kungör sina föreskrifter i samt är utgivande myndighet för Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

i enlighet med bilaga 1 till författningssamlingsförordningen (1976:725).

Uppgifter som rör donations- och transplantationsfrågor

7 a § Socialstyrelsen ska ansvara för nationell samordning och spridning av kunskap avseende frågor om donation och transplantation av organ och vävnader.

Myndigheten ska särskilt

1. ansvara för kunskapsstödande insatser inom donations- och transplantationsområdet till hälso- och sjukvården,
2. ansvara för att allmänheten får kontinuerlig information i donationsfrågor, och
3. verka för ändamålsenliga möjligheter för enskilda att göra sin inställning till donation känd. Förordning (2018:11).

Uppgifter rörande beredskap

8 § Socialstyrelsen har ett samlat ansvar för att expertis utvecklas och upprätthålls samt att kunskap sprids om

1. katastrofmedicin, och
2. krisberedskap inom myndighetens verksamhetsområde.

Myndigheten ska verka för att expertis inom dessa områden står till samhällets förfogande vid kriser och katastrofer.

Inom ramen för vad som sägs i första stycket, får Socialstyrelsen finansiera verksamhet som bedrivs i kunskapscentrum vid de myndigheter som valts ut av myndigheten i syfte att upprätthålla kvalificerad nationell kompetens inom katastrofmedicin och krisberedskap.

Socialstyrelsen ska besluta om inriktningen för sådan verksamhet som avses ovan och som finansieras av myndigheten samt stödja och följa upp verksamheten och se till att den bedrivs effektivt.

9 § Socialstyrelsen ska

1. medverka i krisberedskap och i totalförsvaret i enlighet med förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap samt samordna och övervaka planläggningen av den civila hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens beredskap,
2. inom sitt verksamhetsområde fullgöra de uppgifter som följer av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1082/2013/EU av den 22 oktober 2013 om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 2119/98/EG,
3. på regeringens uppdrag samordna förberedelserna för försörjningen med läkemedel och sjukvårdsmateriel inför höjd beredskap och för att upprätthålla en katastrofmedicinsk beredskap, och
4. vara sammanhållande myndighet i fråga om 2002 års nordiska hälsoberedskapsavtal och verka för att intentionerna i avtalet genomförs. Förordning (2018:1381).

Uppgifter inom det internationella samarbetet

10 § Socialstyrelsen ska följa och medverka i EU-arbetet och annat internationellt samarbete, i förekommande fall på instruktion från Regeringskansliet. Socialstyrelsen ska hålla Regeringskansliet informerat om det arbete som myndigheten är engagerad i.

Socialstyrelsen ska

1. vara nationell kontaktpunkt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpning av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård och fullgöra de uppgifter som en sådan kontaktpunkt har enligt artiklarna 6.1 i fråga om samråd, i den ursprungliga lydelsen, 6.2, 6.3 och 6.5, i den ursprungliga lydelsen, samt enligt artikel 4 i kommissionens genomförandedirektiv 2012/52/EU av den 20 december 2012 om åtgärder för att underlätta erkännandet av recept som utfärdats i en annan medlemsstat, i den ursprungliga lydelsen,
2. vara nationell kontaktpunkt för samordning av frågor som gäller genomförandet av artikel 5 i konventionen den 30 maj 2008 om klusterammunition,
3. bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling,
4. inom ramen för arbetet inom Världshälsoorganisationen (WHO) utse Chief Medical Officer, Chief Nurse Officer och Chief Dental Officer, och
5. vara kontaktpunkt och representant i styrelsen för The European Observatory on Health Systems and Policies. Förordning (2018:1381).

Samverkan

11 § Socialstyrelsen ska samverka med relevanta aktörer inom sitt verksamhetsområde för att uppnå målen med verksamheten.

Myndighetens arbete med att styra med kunskap ska planeras och utföras i samverkan med andra berörda myndigheter så att den statliga styrningen med kunskap avseende av hälso- och sjukvård och socialtjänst är samordnad.

Bestämmelser om samverkan med vissa andra myndigheter finns i förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.

12 § Socialstyrelsen ska särskilt samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet.

Ledning

13 § Myndigheten leds av en styrelse. Förordning (2016:13).

14 § Styrelsen består av högst nio ledamöter. Förordning (2016:13).

Delegering

14 a § Styrelsen får överlåta till myndighetschefen att besluta Socialstyrelsens föreskrifter. Detta gäller inte föreskrifter som har särskild principiell betydelse eller annars är av större vikt. Förordning (2016:13).

Organisation

15 § Socialstyrelsen utför administrativa och handläggande uppgifter åt Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

Särskilda organ

Rådgivande organ

16 § Har upphävts genom förordning (2018:11).

16 § Inom myndigheten finns ett rådgivande organ som benämns Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring. Det rådgivande organet ska bistå Socialstyrelsen med att

1. dela in och benämna de specialiteter inom vilka specialistkompetens kan uppnås samt med att avgöra vad som ska krävas för att få bevis om specialistkompetens,
2. utarbeta målbeskrivningar som avses i 4 kap. 5 § 3 patientsäkerhetsförordningen (2010:1369),
3. stödja huvudmännen för att uppnå hög kvalitet i

specialiseringstjänstgöringen,

4. främja utbildning av handledare inom specialiseringstjänstgöringen,
5. följa upp kvaliteten i specialiseringstjänstgöringen, samt
6. utarbeta kriterier för utbildande enheter för att säkerställa att verksamheten har den bredd och inriktning som behövs för att erbjuda specialiseringstjänstgöring av hög kvalitet.

Rådet ska vidare bistå Socialstyrelsen i frågor om enskilda läkares och tandläkares kompetens i förhållande till fastställda målbeskrivningar.

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får rådet även fullgöra andra uppgifter. Förordning (2018:1381).

17 § Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring består av en ordförande samt sju andra ledamöter för frågor om läkares specialiseringstjänstgöring och sex andra ledamöter för frågor om tandläkares specialiseringstjänstgöring. Ordföranden ska vara en representant från Socialstyrelsen.

För frågor om läkares specialiseringstjänstgöring ska minst en av ledamöterna utses på förslag av Sveriges Kommuner och Landsting, minst en på förslag av Svenska Läkaresällskapet, minst en på förslag av Sveriges läkarförbund och minst en på förslag av Sveriges universitets- och högskoleförbund.

För frågor om tandläkares specialiseringstjänstgöring ska minst en av ledamöterna utses på förslag av Sveriges Kommuner och Landsting, minst en på förslag av professionen, minst en på förslag av vårdgivarna och minst en på förslag av Sveriges universitets- och högskoleförbund. Förordning (2018:1381).

Beslutande organ

18 § Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor.

Beslutsorganet ska avgöra

1. rättsmedicinska ärenden,
2. ärenden om fastställelse av könstillhörighet eller tillstånd till ingrepp i könsorgan enligt lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall,
3. ärenden om tillstånd till sterilisering enligt steriliseringslagen (1975:580),
4. ärenden om tillstånd till ingående av äktenskap enligt 15 kap. 1 § äktenskapsbalken,
5. ärenden om tillstånd till abort och tillstånd till avbrytande av havandeskap enligt abortlagen (1974:595),
6. ärenden om insemination eller befruktning utanför kroppen som har vägrats enligt lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.,
7. ärenden om utlåtande om en persons hälsotillstånd i samband med prövning

av en persons lämplighet att ta emot ett barn med hemvist utomlands i syfte att adoptera det,

8. ärenden där Socialstyrelsen ska yttra sig över en sådan utredning med ett utlåtande om risk för återfall i brottslighet som avses i 10 § lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid, och

9. andra ärenden i vilka Socialstyrelsen på begäran av en domstol, en åklagarmyndighet eller Polismyndigheten ska avge ett utlåtande om någons hälsotillstånd.

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får rådet avgöra även andra ärenden.

Rådet består av en ordförande, två ersättare för ordföranden och det antal ledamöter som regeringen bestämmer. Ordföranden och hans eller hennes ersättare ska ha erfarenhet som lagfaren domare. Förordning (2018:1381).

18 a § Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor ansvarar för sina beslut. Rådet ansvarar för sin verksamhet inför myndighetens ledning.

Förordning (2018:1381).

18 b § Myndighetens ledning ansvarar inför regeringen för att Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor tilldelas medel och resurser för sin verksamhet samt för att verksamheten bedrivs författningensenligt och effektivt och redovisas på ett tillförlitligt sätt. Förordning (2018:1381).

19 § Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Nämnden för nationell högspecialiserad vård. Beslutsorganet ska fatta beslut om tillstånd och villkor för att bedriva nationell högspecialiserad vård samt om återkallelse av ett sådant tillstånd enligt 7 kap. 5 a § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får nämnden även fullgöra andra uppgifter.

Nämnden för nationell högspecialiserad vård består av en ordförande och sex andra ledamöter. Varje ledamot ska ha en ersättare. Ordföranden och dennes ersättare ska vara representanter från Socialstyrelsen. Övriga ledamöter och deras ersättare ska representera landstingen.

Förordning (2018:145).

19 a § Nämnden för nationell högspecialiserad vård ansvarar för sina beslut. Nämnden ansvarar för sin verksamhet inför myndighetens ledning. Förordning (2018:145).

19 b § Myndighetens ledning ansvarar inför regeringen för att Nämnden för nationell högspecialiserad vård tilldelas medel och resurser för sin verksamhet samt för att verksamheten bedrivs författningssenligt och effektivt och redovisas på ett tillförlitligt sätt. Förordning (2018:145).

Anställningar och uppdrag

20 § Generaldirektören är myndighetschef.

21 § Generaldirektören är enligt förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst ordförande i Rådet för statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst samt i Huvudmannagruppen för behovsanpassad styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.

22 § Ledamöterna i Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring utses av Socialstyrelsen för en bestämd tid. Förordning (2018:1381).

23 § Ledamöterna i Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor utses av regeringen för en bestämd tid efter förslag från Socialstyrelsen. Ledamöter som kan anses företräda allmänhetens intresse utses dock av regeringen för en bestämd tid. Förordning (2019:77).

23 a § De ledamöter som ska representera landstingen i Nämnden för nationell högspecialiserad vård utses av regeringen för en bestämd tid. Detsamma gäller för ledamöternas ersättare. Förordning (2018:145).

Personalansvarsnämnd

24 § Vid myndigheten ska det finnas en personalansvarsnämnd.

Tillämpligheten av vissa förordningar

25 § Myndigheten ska tillämpa personalföreträdarförordningen (1987:1101) och internrevisionsförordningen (2006:1228).
Förordning (2016:13).

Överklagande

26 § Socialstyrelsens beslut i ärenden om fördelning av bidrag får inte överklagas.

27 § Socialstyrelsens beslut om tillhandahållande och fördelning av platser till de specialistkompetenskurser som ingår i läkares vidareutbildning och som anordnas med statliga medel får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser

2016:13

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2016 i fråga om 25 § och i övrigt den 1 mars 2016.

2018:1381

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2018.
2. En ledamot i Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor som har utsetts med stöd av äldre föreskrifter kvarstår som ledamot i rådet under den tid som denne har utsetts för.

All offentlig makt i Sverige utgår från
folket och riksdagen är folkets
främsta företrädare.